KERNCIJFERS COCAÏNE

© update oktober 2025

COCAÏNEGEBRUIK SUBGROEPEN

LAATSTE JAAR

VOLWASSENEN

1,6%

3% | 0,6%

gebruik laatste jaar

0,5% → 1,6%

2013 → 2023

SCHOLIEREN (12-18 JAAR)

0,5%

0,5% | 0,4%

gebruik laatste jaar

0,7% → 0,5%

'13-'14 → '22-'23

STUDENTEN

5%

8% | 3%

EVOLUTIES

zelfstandig wonen:

13%

kot: 4%

thuis: 4%

UITGAANDERS

18%

25% | 12%

stijging gebruik laatste jaar

14% → 18%

2012 → 2022

LAATSTE MAAND

MENSEN DIE DRUGS GEBRUIKEN

18%

GEBRUIKT ENKEL COCAÏNE

4%

plek vaakst gebruikt:

68% op muziekfestival/feest

63% in een club/bar

HULPVRAAG

ALGEMENE ZIEKENHUIZEN

stijging aantal spoedopnames

312 opnames → 442 opnames

2016 → 2023

GESPECIALISEERDE BEHANDELINGSCENTRA

stijging nieuwe behandelepisodes TDI

9% → 15%

2015 → 2024

stijging gemiddelde leeftijd van personen in behandeling

31,3 jaar → 35,4 jaar

2015 → 2024

76% | 24%

DEFINITIES

Ooitgebruik: een maat voor experimenteergedrag

Laatstejaarsgebruik: een maat voor recent gebruik

Regelmatig gebruik: minstens eenmaal per week tot dagelijks cocaïnegebruik

Occasioneel gebruik: één tot enkele keren per maand cocaïne gebruiken

TDI (Treatment Demand Indicator)**:** registratie voor behandelingscentra die behandelingen aanbieden voor middelengebruik

Behandelepisode: de periode tussen de start van de behandeling en het einde van de activiteiten binnen het voorgeschreven programma

ZUIVERHEID

stijging

58% → 79%

2013 → 2023

PRIJS

stijging 1 gram

49€ → 56€

2013 → 2023

VAD

Inhoudstafel

Cocaïnegebruik bij volwassenen 3
Cocaïnegebruik in secundair onderwijs 3
Cocaïnegebruik in hoger onderwijs 3
Cocaïnegebruik in uitgaansleven 4
Gedrag en gewoonten 4
Sterfte 5
Hulpvraag 5
Verkeer 7
Misdrijven 7
Aanbod en markt 8
Draagvlak beleidsmaatregelen 8

Cocaïnegebruik bij volwassenen (18-64 jaar, Vlaanderen/België)

Sciensano, Gezondheidsenquête 2018 & 2023-2024
EUDA, European Drug Report 2025

Cocaïnegebruik ooitgebruik[1]

Gezondheidsenquête, 2018

- In 2018 gebruikte 6% van de volwassenen ooit cocaïne. 5% van de mannen en 1,4% van de vrouwen gebruikte ooit cocaïne. In de leeftijdsgroepen 25-34 jaar (3%) lag het ooitgebruik van cocaïne het hoogst.

Cocaïnegebruik laatste jaar

Gezondheidsenquête, 2023-2024 / European Drug Report 2025

- In 2023 gebruikte 1,6% van de volwassenen het afgelopen jaar cocaïne. In 2018 was dat 1,8% en in 2013, tien jaar eerder, 0,5%.
- Meer mannen (3%) dan vrouwen (0,6%) gebruikten het afgelopen jaar cocaïne.
- In de leeftijdsgroep 25-34 jaar lag het laatstejaarsgebruik van cocaïne het hoogst (3%). Dit verschilde significant met het laatstejaarsgebruik van de 55-64-jarigen (0,3%) maar niet met de andere leeftijdsgroepen.
- Er zijn geen verschillen in het laatstejaarsgebruik van cocaïne volgens opleidingsniveau en inkomen.
- In vergelijking met het EU-gemiddelde[2] bij de leeftijdsgroep 15-64 jaar (1,6%), is het laatstejaarsgebruik van cocaïne in België (1,4%) vergelijkbaar. Dit komt overeen met Duitsland (1,6%) en is lager dan Frankrijk (2,7%) en Nederland (2,7%).

Cocaïnegebruik in secundair onderwijs (12-18 jaar, Vlaanderen)

VAD-leerlingenbevraging, 2023-2024

- In het schooljaar 2023-2024 bedroeg het ooitgebruik van cocaïne bij jongeren 1,0% en het laatstejaarsgebruik 0,5%. In 2022-2023 gebruikte 0,9% ooit en 0,5% het laatste jaar cocaïne. Tien jaar eerder, in 2013-2014, bedroeg het ooitgebruik en het laatstejaarsgebruik respectievelijk 1,5% en 0,7%.
- Bij de 12-14-jarigen gebruikte slechts 0,4% ooit cocaïne. Van de 17-18-jarigen gebruikte 2,4% ooit cocaïne. 0,1% van de 12-14-jarigen gebruikte het laatste jaar cocaïne tegenover 0,9% van de 17-18-jarigen.
- 1,2% van de jongens en 0,9% van de meisjes gebruikte ooit cocaïne. Het laatste jaar gebruikte 0,5% van de jongens en 0,4% van de meisjes cocaïne.

Cocaïnegebruik in hoger onderwijs (studenten, Vlaanderen)

VAD-studentenbevraging 2021

- In 2021 bedroeg het laatstejaarsgebruik van cocaïne 5%.
- 8% van de mannelijke en 3% van de vrouwelijke studenten gebruikte het laatste jaar cocaïne.

[1] Uit de gezondheidsenquête 2023/2024 zijn nog geen data beschikbaar over het ooitgebruik van cocaïne.
[2] Dit is het EU-gemiddelde voor 15-64-jarigen.

- 13% van de zelfstandig wonende studenten gebruikte het laatste jaar cocaïne tegenover 4% van de kotstudenten en 4% van de thuiswonende studenten.

Cocaïnegebruik in uitgaansleven (Uitgaanders, Vlaanderen)

VAD-uitgaansonderzoek, 2022

- Cocaïne is, na cannabis en xtc, het meest gebruikte illegale middel bij uitgaanders.
- 34% van de uitgaanders zei in 2022 dat ze ooit cocaïne gebruikten, 18% gebruikte het laatste jaar. Tegenover 2012 steeg het ooitgebruik (27%) en het laatstejaarsgebruik (14%).
- In 2022 gebruikte 15% occasioneel en 2% regelmatig cocaïne. In 2012 bedroeg het occasioneel en het regelmatig gebruik respectievelijk 12% en 2%.
- In 2022 gebruikte twee keer zoveel van de mannelijke uitgaanders (25%) als de vrouwelijke uitgaanders het laatste jaar cocaïne (12%). Regelmatig cocaïnegebruik kwam voor bij 3% van de mannelijke en 1,6% van de vrouwelijke uitgaanders.
- Het percentage uitgaanders dat het laatste jaar cocaïne gebruikte was het hoogst bij de 25-30-jarigen (21%) en bij de 19-24-jarigen (19%).

Gedrag en gewoonten (Mensen die illegale drugs gebruiken, Vlaanderen)

Sciensano, Drug Vibes. The Belgian Web Survey on Drugs, Vlaanderen, 2024

- 37% van de personen die illegale drugs gebruikte het afgelopen jaar cocaïne, 18% gebruikte de afgelopen maand cocaïne.
- Van de personen die het afgelopen jaar cocaïne gebruikten was 46% tussen 18 en 29 jaar, 33% was tussen 30 en 39 jaar en 21% was 40 jaar of ouder. 66% was man. 58% had een diploma hoger onderwijs.
- 82% gebruikte de laatste maand op 4 of minder dagen cocaïne. Op 5 of meer dagen cocaïne gebruiken kwam iets meer voor onder 30-39 jarigen.
- 57% van de personen die cocaïne gebruikten nam op een typische dag dat ze cocaïne gebruikten gemiddeld een halve gram cocaïne of minder en 33% gebruikte tussen een halve gram en een gram.
- De laatste keer dat ze cocaïne gebruikten nam 4% van de personen enkel cocaïne. 88% gebruikte ook alcohol, 24% MDMA/XTC, 33% cannabis en 14% ketamine.
- De belangrijkste motivatie om cocaïne te gebruiken, was om high te worden en voor het plezier (74%), om te socialiseren (33%), om wakker te blijven (32%) en om het effect van alcohol te reduceren (32%).
- Het gebruik van cocaïne vond vooral plaats op een muziekfestival of feest (68%), in een club of bar (63%) en in huiselijke context (bij zichzelf of bij anderen thuis) (62%). Gebruik in andere settings was eerder uitzonderlijk.

Sterfte (Algemene bevolking, Vlaanderen)

Vlaanderen Departement Zorg, Statistiek van de doodsoorzaken, 2022

- In de periode 2012-2022 zijn in het Vlaams gewest 511 personen overleden als gevolg van het gebruik van illegale drugs.
- Bij 391 mannen en 120 vrouwen werd het overlijden rechtstreeks toegeschreven aan illegaal druggebruik. Voor 10 mannen en 1 vrouw was het overlijden het direct gevolg van het gebruik van cocaïne.

Hulpvraag

Online zelftest

De Druglijn, Vlaanderen, 2024

- In 2024 werd op de Druglijnwebsite de zelftest cocaïne 2.323 keer ingevuld. Dat is zowat evenveel als in 2023 (2.346 keer ingevuld) en duidelijk meer dan in 2014 (1.434 keer ingevuld).

Online zelfhulp

De Druglijn, Vlaanderen, 2024

- In 2024 meldden zich bij het online zelfhulpprogramma DASH van De Druglijn 112 nieuwe gebruikers aan voor cocaïnegebruik, wat ongeveer evenveel was dan in 2023 (116 nieuwe gebruikers). In 2018 waren er nog 296 nieuwe aanmeldingen.

Contacten met De Druglijn

De Druglijn, Vlaanderen 2024

- In 2024 ging 16% (n=961) van de contacten met De Druglijn over een specifiek middel over cocaïne. Tegenover 2014 bleef dat aandeel gelijk op 16% (n=842). In 2023 ging 18% (n=1.219) van de contacten over cocaïne.

Ambulante behandeling bij Centrum Geestelijke Gezondheidszorg (CGG)

Vlaanderen Departement Zorg, Zorgatlas-EPD-data, Vlaanderen en Brussel, 2024

- In 2024 had 3% (1.973) van alle zorgperiodes (57.370) in alle CGG's van Vlaanderen en Brussel betrekking op problemen met illegale drugs. 22% van die zorgperiodes (n=434) had te maken met cocaïne. Het percentage zorgperiodes voor problemen met cocaïne was hoger dan in 2023 (19% en 343 zorgperiodes) en lag hoger in vergelijking met 2016 (19% en 378 zorgperiodes).
- Tussen 2016 en 2024 bleef het aandeel zorgperiodes voor problemen met cocaïnegebruik in vergelijking met het totaal aantal zorgperiodes relatief stabiel tussen 0,6% en 0,8%.
- 78% van de cliënten die hulp vroegen voor problemen met cocaïnegebruik zijn mannen. Het aandeel zorgperiodes voor vrouwen nam over de jaren heen toe van 17% in 2016 tot 22% in 2024.
- Bijna alle zorgperiodes (99%) gingen om volwassenen tussen 18 en 64 jaar.

Opnames via spoeddiensten[3]

FOD Volksgezondheid, MZG data, België, 2023

- In 2023 waren er in België 442 opnames via spoeddiensten die te maken hadden met cocaïnegebruik als hoofddiagnose[4]. In 2022 waren dat er 371, in 2016 lag dat aantal op 312 opnames.
- 356 (81%) opnames via de spoeddiensten hadden te maken met een stoornis gerelateerd aan cocaïne. 86 (19%) opnames hadden te maken met vergiftiging door gebruik van cocaïne.
- Van het totaal aantal opnames via de spoeddiensten had 0,04% te maken met gebruik van cocaïne.

Opnames in algemeen ziekenhuis

FOD Volksgezondheid, MZG data, België, 2023

- In 2023 kregen in België 1.496 opnames in een algemeen ziekenhuis de hoofddiagnose 'een stoornis gebonden aan een illegaal middel'. Bij 27% (401 opnames) was de stoornis gerelateerd aan cocaïne. Dat aandeel lag in 2016 op 19% (283 opnames) en in 2022 op 24% (335 opnames).
- Daarnaast waren er 34.436 opnames met als nevendiagnose 'een stoornis gebonden aan een illegaal middel'. Bij 21% (7.170 opnames) was de nevendiagnose een stoornis gerelateerd aan cocaïne. Dat aandeel was iets hoger dan in 2022 (20%, 6.452 opnames) en steeg tegenover 2016 (16%, 3.570 opnames).

Behandeling in PZ en PAAZ

FOD Volksgezondheid, MPG data, België, 2023

- In 2023 werd bij 8% (10.276) van de geregistreerde psychiatrische opnames een druggerelateerde stoornis als hoofddiagnose vastgesteld.
- Bij 1.705 opnames ging het om problemen met cocaïne, wat meer is dan in 2022 (1.485 opnames) en heel wat meer dan in 2013 (609 opnames).
- Er werden 71% mannen en 29% vrouwen opgenomen. Dat is (ongeveer) dezelfde verhouding als in 2022 (resp. 73% en 27%) en in 2013 (resp. 71% en 29%).

Behandeling in gespecialiseerde behandelingscentra[5]

Sciensano, Treatment Demand Indicator, Vlaanderen, 2024

- Cocaïne was in 2024 verantwoordelijk voor 15% van de nieuwe behandelepisodes in de gespecialiseerde behandelingscentra in Vlaanderen. Dat is hetzelfde aandeel als in 2023 (15%) en een stijging vergeleken met 2015 (9%).
- Het ging om 2.526 behandelepisodes. Dat was minder dan in 2023 (3.049 behandelepisodes) maar wel een sterke stijging in vergelijking met 2015 (1.665 behandelepisodes).
- De behandelingen voor cocaïne gebeurden ongeveer even vaak ambulant (51%) als residentieel (49%).
- 76% van de patiënten waren mannen. De meeste patiënten (44%) waren tussen de 30 en 39 jaar oud.
- De gemiddelde leeftijd van de personen in behandeling voor cocaïne was 35,4 jaar. Die gemiddelde leeftijd steeg met 4 jaar tegenover 2015 (31,3 jaar).

[3] Deze cijfers omvatten enkel de opnames via spoeddiensten die resulteren in een klassieke of daghospitalisatie. Over het aantal ambulante spoedinterventies omwille van cocaïnegebruik, die niet uitmondden in een ziekenhuisopname, zijn geen gegevens beschikbaar.
[4] Het gaat om opnames omwille van stoornissen gerelateerd aan cocaïne en opnames omwille van vergiftiging door cocaïne.
[5] Behandelingscentra zijn instellingen of artsen die een behandeling aanbieden voor middelengebruik. Deze centra bieden ambulant of residentieel diensten aan, hetzij gespecialiseerd in verslavingsbehandeling, hetzij opgenomen in grotere instellingen die zich naar verschillende doelgroepen richten.

- 76% van de cliënten was al eerder behandeld.

Spuitenruil

Free Clinic, Spuitenruil, Vlaanderen, 2024

- In 2024 gebruikte 78% van de bezoekers van spuitenruilpunten het afgelopen jaar cocaïne. Dat is een hoger aandeel dan in 2023 (66%).
- 52% had cocaïne via injectie toegediend. Dat is iets meer dan in 2023 (48%).
- 64% gebruikte basecoke. Dat aandeel lag iets hoger in 2023 (68%) en duidelijk hoger dan in 2014 (46%).

Verkeer

Speekseltesten Sciensano

Sciensano, National reporting package EUDA, België, 2023

- In 2023 werden 8.442 wegtesten (een checklist met uiterlijke tekenen van druggebruik) afgenomen. Na confirmatie via een speekseltest, bleek 87% positief te testen op aanwezigheid van illegale drugs. Dat aandeel was iets hoger dan in 2022 (84%). Vergeleken met 2013 lag het aantal testen ruim 4 keer hoger. In 2013 werden 1.982 tests afgenomen waarvan 91% positief was voor illegale drugs.
- In 1.539 stalen (18%) werd enkel cocaïne gedetecteerd. In 2022 ging het om 1.311 stalen (16%), in 2013 om 203 stalen (10%).
- In 1.224 stalen (15%) werd cocaïne in combinatie met een ander middel vastgesteld. De meest voorkomende combinatie was cannabis met cocaïne (9%). In 2022 werd cocaïne in combinatie met een ander middel in 13% van de stalen vastgesteld, in 2013 in 11% van de stalen. Ook toen was cannabis met cocaïne de meest voorkomende combinatie.

Nationale VerkeersONveiligheidsenquête

VIAS, België, 2023

- In 2023 gaf 4% van de respondenten aan enkele keren per maand met een gemotoriseerd voertuig te rijden na het gebruik van illegale drugs. Cocaïne was in 2021[6], ver na cannabis en samen met heroïne, de tweede meest vermelde illegale drug (9%).

Misdrijven

Federale politie, Feiten in verband met illegale drugs volgens middel, Vlaanderen, 2023

- In 2023 registreerde de federale politie in het Vlaams gewest 1.684 feiten in verband met bezit van cocaïne, 1.461 feiten in verband met handel in cocaïne en 174 feiten in verband met in- en uitvoer.
- Er werden ook 2 feiten geregistreerd in verband met fabricatie van cocaïne en 17 in verband met gebruik.

[6] Er zijn uit dit onderzoek geen cijfers per middel beschikbaar voor 2022.

- Tussen 2013 en 2023 nam vooral het aantal feiten in verband met de handel van cocaïne toe (705 in 2013). Ook het aantal feiten voor het bezit van cocaïne steeg duidelijk (1.100 in 2013). Feiten voor in- en uitvoer daalden (266 in 2013).

Aanbod en markt

Zuiverheid

Sciensano, National reporting package EUDA, België, 2023

- In 2023 bevatten de cocaïnestalen gemiddeld 79% cocaïne, wat ongeveer evenveel was als in 2022 (81%). De zuiverheid steeg tegenover tien jaar eerder (58% in 2013).

Prijs

Sciensano, National reporting package EUDA, België, 2024

- De straatprijs voor cocaïne lag in 2023 gemiddeld op 56 euro per gram. In 2022 was die even hoog (gemiddeld 55 euro per gram). Tien jaar eerder, in 2013, lag die prijs wat lager (gemiddeld 49 euro per gram).

Inbeslagnames

Federale overheidsdienst financiën, Jaarverslag inbeslaggenomen drugs, België, 2024/European Drug Report 2024

- In 2024 nam de dienst douane en accijnzen 45.521 kilogram cocaïne in beslag. Dat was veel minder dan in 2023 (121.537 kilogram). In 2019 werd 64.436 kilogram cocaïne in beslag genomen.
- Uit cijfers van het EUDA bleek dat in 2023 in de EU een recordhoeveelheid van 419 ton cocaïne inbeslaggenomen werd, met België als koploper (123 ton).

Verkrijgbaarheid

Sciensano, Drug Vibes, The Belgian Web Survey on Drugs, Vlaanderen, 2024

- Cocaïne werd door Vlaamse respondenten in het Drug Vibes-onderzoek van 2024 vooral gekocht via een dealer (60%) of via vrienden of andere kennissen (56%).

Draagvlak beleidsmaatregelen

European Union, Flash Eurobarometer 552 – Impact of drugs on local communities, België, 2024

- In 2024 vond 88% van de Belgische bevolking dat de verkoop van cocaïne verboden moet blijven. 11% vond dat die verkoop gereguleerd moet worden. Deze verhouding kwam overeen met de algemene verhouding binnen de EU.

Methodologische info over de gebruikte bronnen en een volledige referentielijst vind je in de infofiche “achtergrond bij de factsheets”.

Colofon

Contactpersoon: Else De Donder, stafmedewerker VAD.
Lay-out concept: Wim Vandersleyen
V.U.: Dr. H. Peuskens, Vanderlindenstraat 15, 1030 Brussel
© oktober 2025
VAD, Vanderlindenstraat 15, 1030 Brussel
T 02 423 03 33 | F 02 423 03 34 | vad@vad.be | www.vad.be
De informatie uit deze factsheet mag worden overgenomen mits vermelding van de referentie: VAD (2025). *Factsheet kerncijfers cocaïne*. VAD.